

Рішення
колегії департаменту освіти і науки
Миколаївської облвійськадміністрації

Протокол № 4

від 26.12.2025

Професійна (професійно-технічна) освіта Миколаївщини: виклики та перспективи

Заслухавши та обговоривши доповідь «Професійна (професійно-технічна) освіта Миколаївщини: виклики та перспективи» колегія зазначає.

Професійна освіта є запорукою економічного зростання як країни так і області, основним завданням якої є задоволення потреб ринку праці області у кваліфікованих фахівцях.

Професійна освіта має бути безпосередньо пов'язана з потребами економіки держави, а її якість відповідати сучасним вимогам, адже у ринкових умовах виробництва втриматися на робочому місці зможуть лише висококваліфіковані працівники, які досконало володіють сучасною професією, можуть швидко змінювати спеціалізацію, що може стати певним гарантом їх зайнятості.

Важливим аспектом трансформації професійної освіти є прийняття Верховною Радою України 21 серпня 2025 року Закону України «Про професійну освіту», що запроваджує ключові зміни у сфері управління та забезпеченні якості професійної освіти.

Мережа закладів професійної освіти (далі – ПО) Миколаївської області становить 24 заклади, з них: 3 професійних коледжі, 1 центр професійної освіти, 3 вищих професійних училища, 15 професійних ліцеїв (та 1 філія), 1 професійно-технічне училище, 1 навчальний центр при кримінально-виконавчих установах закритого типу.

16 закладів ПО – фінансуються з обласного бюджету;

7 закладів ПО – фінансуються з бюджету м. Миколаїв;

1 – навчальний центр при установах виконання покарань (фінансується з державного бюджету).

Оптимізація мережі ЗПО, що була розпочата у 2019 році, наразі продовжується.

В реорганізації перебувають 3 заклади ПО, з них 1 у Миколаївській області (державний навчальний заклад «Баштанський професійний ліцей»), та 2 у м. Миколаїв (Миколаївський професійний ліцей; Миколаївський професійний ліцей торгівлі та ресторанного сервісу).

***Примітка** – у 2019 році в області функціонував 31 ЗПО.

У Миколаївській області внаслідок збройної агресії рф пошкодження різного ступеню зазнали 12 закладів професійної освіти.

Контингент здобувачів освіти станом на 01.10.2025 становив 9569 осіб.

У Миколаївській області функціонують 13 навчально-практичних центрів, що створені за рахунок державної субвенції та співфінансування, за напрямками: сільського господарства – 3 ЗПО; швейного виробництва – 2 ЗПО;

електротехнічного напрямку – 2 ЗПО; машинобудування – 4 ЗПО, громадського харчування – 1 ЗПО; сфери послуг -1. Протягом 2025 року було відкрито п'ять навчально-практичних центрів на базі закладів професійної освіти області (ЗП(ПТ)О «Новоодеський професійний коледж», Вище професійне училище № 21 м. Миколаєва, ДНЗ «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну», Казанківський професійний аграрний ліцей, ЗП(ПТ)О «Андріївський професійний ліцей»). Загальна вартість створення навчально-практичних центрів у 2024 році - 28133,3 тис.грн. 22 січня 2025 року на базі Закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Новоодеський професійний коледж» відкрито навчально-практичний центр (кулінарний хаб) з професій «Кухар», «Кондитер», «Майстер ресторанного обслуговування», на обладнання якого з державного бюджету спрямовано 5600,0 тис.грн.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2025 № 551 «Про затвердження переліку закладів освіти, відібраних для реалізації публічного інвестиційного проекту «Модернізація майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору» за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, передбаченої у 2025 році» завершуються організаційні заходи щодо створення навчально-практичних центрів на базі закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Первомайський професійний коледж» (обсяг державної субвенції – 4 500,0 тис. грн) та Надбужького професійного аграрного ліцею (обсяг державної субвенції – 5 133,33 тис. грн). На розроблення проектної документації для реалізації публічних інвестиційних проектів, спрямованих на забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору 343 тис. грн з державного бюджету спрямовано закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Південноукраїнський професійний коледж».

У рамках грантової угоди для реалізації «Програми екстреного відновлення», підписаної між Кабінетом Міністрів України та Японським агентством міжнародного співробітництва (JICA), Надбужьким професійним аграрним ліцеєм та ЗП(ПТ)О «Андріївський професійний ліцей» отримано сучасну сільськогосподарську техніку (трактор Landini Landpower 180 (RP78) та комплектуючі до нього) на суму у розмірі 9 млн 746 тис. 921 грн. Зазначена новітня техніка допоможе здобувачам освіти за професіями «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» і «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування» опановувати практичні навички майбутньої професії та працювати на обладнанні, що використовується на передових сільськогосподарських підприємствах.

З метою модернізації професійної освіти шляхом запровадження нової моделі організації освітнього процесу, де ключовою умовою стала інтеграція теоретичних знань та передових виробничих, педагогічних технологій, що сприятиме підготовці висококваліфікованих робітників через реалізацію оновлених освітніх програм, у рамках ПРООН за фінансової підтримки Уряду Данії 27 травня 2025 року на базі Закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Миколаївський центр професійної освіти» відбулося відкриття сучасних лабораторій пекарів та кондитерів. Також 6 закладів ПО взяли участь у проектах, організованих Програмою розвитку ООН (Бережнегуватський ліцей

- «Інноваційні майстерні»; ЗП(ПТ)О «Новодеський професійний коледж» - «Підвищення конкурентоспроможності випускників через впровадження елементів точного землеробства»; Миколаївський професійний суднобудівний ліцей – «Електрогазозварник-професія майбутнього»; ЗП(ПТ)О «Миколаївський центр професійної освіти – «Хлібопекарське та кондитерське виробництво: нові можливості для реалізації кар'єрного росту»; Казанківський професійний аграрний ліцей – «Партнерство та інновації: сучасний клас з навчання водіїв»; ДНЗ «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну» - «Модернізація освітнього середовища з професії «Кравець»).

Відповідно до розпорядження начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 01.10.2024 № 385-р «Про затвердження переліку осередків викладання навчального предмета «Захист України» в закладах освіти Миколаївської області» на базі Вищого професійного училища № 21 м. Миколаєва, Арбузинського професійного аграрного ліцею та Миколаївського політехнічного фахового коледжу облаштовано зазначені вище осередки. Загальна кількість здобувачів освіти, які з 01.09.2025 року охоплені вивченням оновленого/інтегрованого курсу «Захист України» на базі створених осередків, становить 1 063 особи.

З метою організації навчально-виробничої практики (підвезення здобувачів освіти закладів професійної освіти до навчальних господарств, що знаходяться за межею пішохідної доступності до закладу освіти, приміщень закладу освіти), оновлення матеріально-технічної бази, отримання здобувачами освіти професії Водій автотранспортних засобів за підтримки Нижньої Саксонії 02 грудня 2024 року керівникам закладів професійної освіти Миколаївської області (закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Новоодеський професійний коледж», Казанківського професійного аграрного ліцею, Надбужького професійного аграрного ліцею) передано три мікроавтобуси, що забезпечать здобувачам освіти комфортні та безпечні умови пересування до місць проведення виробничої практики та у зворотньому напрямку.

З метою сприяння працевлаштуванню випускників, розвитку soft-skills здобувачів освіти та їхньої конкурентоспроможності на ринку праці, проведення профорієнтаційної роботи для шкільної молоді під час вибору професії на базі закладів професійної освіти Миколаївської області створені та функціонують 16 центрів кар'єри.

У рамках Грантової угоди для Програми екстреного відновлення між Урядом України та Японським агентством міжнародного співробітництва на базі закладів професійної освіти (Вище професійне училище № 21 м. Миколаєва, Казанківський професійний аграрний ліцей, ЗП(ПТ)О «Первомайський професійний коледж», ЗП(ПТ)О «Новодеський професійний коледж») відкрито цифрові освітні центри, що використовуються для організації навчальних занять дітей конкретного мікрорайону з метою надолуження освітніх втрат серед здобувачів освіти. За підтримки Unicef цифрові освітні центри відкрито на базі Надбужького професійного аграрного ліцею, Вознесенського професійного аграрного ліцею та на базі Комунального закладу фахової передвищої освіти «Новобузький фаховий педагогічний коледж» Миколаївської обласної ради. Місія цифрових освітніх центрів (DLC) – забезпечити навчання здобувачів освіти, які не мають повноцінного доступу

до офлайн навчання, з використанням найсучасніших освітніх технологій. Цифрові освітні центри не замінюють закладів освіти, але надають безпечний доступ до дистанційної та неформальної освіти учням, які не можуть здобувати її очно, а також потребують додаткового супроводу в навчанні.

30 квітня 2025 року у Вищому професійному училищі № 21 м. Миколаєва відбулося відкриття захисної споруди цивільного захисту, відремонтованої у рамках проекту «Публічно-приватне партнерство для поліпшення професійної освіти в Україні» за фінансової підтримки Swiss Development & Cooperation, ТОВ «Геберіт Трейдінг», ТОВ «Сіка Україна». Зазначене бомбосховище є повноцінним освітнім середовищем, у якому є можливість продовжувати освітній процес у безпечних умовах. Також протягом 2024/2025 н.р. захисні споруди цивільного захисту облаштовано у: ЗП(ПТ)О «Новоодеський професійний коледж» (29 820,0 тис.грн - дотація з державного бюджету місцевим бюджетам), ЗП(ПТ)О «Південноукраїнський професійний коледж» (18 000,0 тис.грн - дотація з державного бюджету місцевим бюджетам), Миколаївський політехнічний фаховий коледж (18 000 тис.грн - дотація з державного бюджету місцевим бюджетам), Березнегуватський професійний ліцей, Снігурівський професійний ліцей, Надбужький професійний аграрний ліцей, Вознесенський професійний аграрний ліцей.

У 2024/2025 н.р. 16 ЗПО, що фінансуються з обласного бюджету, отримали мультимедійні дошки для організації освітнього процесу.

За підсумками проекту «Навчай. Твори. Заробляй», проведеного за сприяння Програми розвитку ООН в Україні та підтримки Уряду Данії і департаменту освіти і науки облвійськадміністрації, 15 тис. євро на оновлення матеріально-технічної бази отримують ЗП(ПТ)О «Новоодеський професійний коледж», ЗП(ПТ)О «Первомайський професійний коледж», ДНЗ «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну» та ЗП(ПТ)О «Миколаївський центр професійної освіти».

За сприяння Програми розвитку ООН в Україні в межах Програми з відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу у закладах професійної освіти Миколаївської області проводяться короткострокові курси (у тому числі для дорослого населення) для здобуття часткових професійних кваліфікацій з професій, що є затребуваними на ринку праці (62% слухачів було працевлаштовано).

У 6 закладах ПО області (Вище професійне училище суднобудування м. Миколаєва; ДНЗ «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну»; ЗП(ПТ)О «Новоодеський професійний коледж»; Казанківський професійний аграрний ліцей; ЗП(ПТ)О «Південноукраїнський професійний коледж»; Миколаївський професійний суднобудівний ліцей імені ГРС В.О. Гречишнікова) акредитовані кваліфікаційні центри за такими професійними кваліфікаціями (Кухар 3 розряду; Електрогазозварник 2 розряду; Електрогазозварник 3 розряду; Молодший майстер з пошиття одягу; Майстер з пошиття одягу; Старший майстер з пошиття одягу; Перукар; Перукар-стиліст; Перукар-барбер; Кухар 3 розряду; Кухар 4 розряду; Кухар 5 розряду; Перукар; Електрозварник на автоматичних та ніпіавтоматичних машинах 3 і 4 розряду; Електрогазозварник 4 розряду).

З метою заохочення та матеріальної підтримки перспективної молоді області, реалізації їх професійних, творчих, соціальних інтересів в області протягом 2025/2026 н.р. 6 студентам закладів вищої, фахової передвищої освіти та 3 учням закладів професійної (професійно-технічної) освіти призначається стипендія голови Миколаївської обласної державної адміністрації та Миколаївської обласної ради (учням закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 3 особи по 1500 гривень щомісяця); студентам закладів фахової передвищої освіти - 3 особи по 1500 гривень (щомісяця); студентам закладів вищої освіти - 3 особи по 2000 гривень (щомісяця).

У зв'язку із зазначеним вище колегія

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію викладену у доповідній записці «Професійна (професійно-технічна) освіта Миколаївщини: виклики та перспективи» взяти до відома.

2. Департаменту освіти і науки Миколаївської обласної адміністрації:

1) продовжити процес оптимізації мережі закладів професійної освіти області для забезпечення якісної підготовки спеціалістів з урахуванням їх спеціалізації;

Термін: протягом 2026 року

2) продовжити реалізацію Стратегічного плану розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти Миколаївської області на 2021-2027 роки.

Термін: до 2027 року

3. Керівникам закладів професійної освіти:

1) формувати пропозиції до регіонального замовлення на підготовку спеціалістів у закладах професійної освіти відповідно до договорів з роботодавцями та потреб регіонального ринку праці;

Термін: постійно

2) забезпечувати підвищення престижності закладів освіти шляхом покращення профорієнтаційної роботи серед студентів, соціальних партнерів, активізації роботи із засобами масової інформації;

Термін: постійно

3) продовжувати проводити роботу щодо створення кваліфікаційних центрів на базі закладів професійної освіти.

Термін: протягом 2026 року

4) продовжувати проведення курсів з надання часткових кваліфікацій, у тому числі для дорослого населення;

Термін: протягом 2026 року

5) активізувати роботу центрів кар'єри, створених на базі закладів професійної освіти;

Термін: постійно

6) розглянути питання стосовно участі у реалізації публічних інвестиційних проєктів щодо модернізації майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору.

Термін: у терміни, визначені Міністерством освіти і науки України

Голова колегії

Алла ВЕЛІХОВСЬКА

Секретар колегії

Наталя ХРУЩ